

การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

School Management for Developing English Language Teachers

Under The Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1

ยุพิน เชามาไโลเนน^{1*} และ อาคม อึ้งพวง²

Yupin Suomalainen^{1*} and Arkom Eungpuang²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Lecturer, Educational Administration Program, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนและเพื่อเสนอแนวการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่หนึ่งเป็นการศึกษาสภาพการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือครูผู้สอนภาษาอังกฤษ แห่งละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 306 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่สอง เป็นการเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group) จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และด้านการบริหารทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษาและข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด พบว่า โรงเรียนส่วนมากขาดแคลนงบประมาณและครูผู้สอนภาษาอังกฤษหรือครูต่างชาติ
2. แนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งได้จากการประชุม Focus Group ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า โรงเรียนควรมีการระดมทรัพยากรทางการเงินในการจ้างครูต่างชาติ เพื่อจัดการเรียนการสอนแบบหมุนเวียนในกลุ่มพื้นที่การศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กควรใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และจัดหางบประมาณเพิ่มเติมจากสถาบันทางการเงิน

*Corresponding author Mobile: +66 (0) 86256 4681

Email address: yupin.s@kkumail.com

2) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ พบว่า โรงเรียนควรมีการส่งเสริมครูต่างชาติเข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพครูและควรเน้นส่งเสริมครูที่ไม่จบเอกภาษาอังกฤษโดยตรงให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง

3) ด้านการบริหารทรัพยากรสิ่งแวดลอมทางการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนควรมีการสร้างเครือข่ายจัดหางบประมาณหรือระดมทรัพยากรในการซ่อมบำรุงหรือซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยี พัฒนาห้องเรียนภาษาอังกฤษเสมือนโรงภาพยนตร์เล็ก จัดการเรียนการสอนให้ใกล้เคียงกับประสบการณ์จริงและจัดมุมภาษาอังกฤษเพิ่มเติม

4) ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีทีมงานที่มีประสบการณ์และมีเทคนิคใหม่ๆ แนะนำเอกสารหรือหนังสือเรียนดีหรือสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยให้กับผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านจัดการเรียนการสอนและความก้าวหน้าทางวิชาการของครู

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, พัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this research were to study the situation of The School Management for Developing English Teachers and recommend the School Management for Developing English Teachers under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1. The research was conducted in two phases. The first phase was to study the situation of The School Management for Developing English Teachers. The research instrument was a questionnaire. The key informants were the heads of the English department or teachers being responsible for English in their respective schools and the principals, one head of English teacher or English teacher and one principal in a school, total of 306 key informants. The collected data were analyzed by using Computer Program to find the Frequency, Percentage, Mean, and Standard Deviation. The second phase was to present guidelines of the School Management for Developing English Teachers by focus group discussions by 8 experts. The analysis findings were presented by using the Content Analysis.

The research findings found that:

1. The situation of The School Management for Developing English Teachers under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1 as a whole was at the “High” level. The three aspects with highest level of average value were the Budget Execution, Human Resource Management and Learning resources Execution. The aspect with lowest level of average value was supervision. In addition, according to the recommendations from open-ended questions, found that small schools and medium size schools had remarkable problems in The School Management for the Development of English Teachers, in the lack of budget and lack of English teachers, and especially of foreign English Teachers.

2. The guidelines for The School Management for Developing English Teachers under the Office of Chaiyaphum Primary Educational Service Area 1 are from focus group discussion of experts.

The present guidelines for developing English Teachers consisted of: 1) The Budget Execution aspect found that the school should do resource mobilization to employ foreigner teachers and the rotation of learning instruction in the education area. Small schools should use Distance Learning Television and find out the lack of budget from financial institutes 2) Human Resource Management aspect found that the school should enhance English teachers to train in Thai Language and Culture curriculum for acquiring the professional teachers license and enhance the English teachers who are not graduated in English as a major to develop further extremely and continuously 3) Learning Resources Execution aspect found that schools should create networks. Finding out budget or do resources mobilization to fix and buy technological equipments. Developing English classrooms to look like small theatres and learning instruction should be closer to the real experiences and create the English corners. And 4) Supervision aspect found that supervisors should supervise in a friendly manner, and use new techniques for supervision and experience teamwork. They should also suggest the usage of new documents, better books, useful and updated instructional media for the teachers. It would cause the teachers to develop and progress academically.

Keywords: School Management, Developing English Language Teachers

บทนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การคมนาคม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงข้อมูลและวิทยาการใหม่ๆ การอยู่ร่วมในสังคมมีการแข่งขันมากขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวิถีการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นการการตอบรับกับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา จึงต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น เป้าหมายและหลักการ สิทธิและโอกาส ระบบการศึกษา แนวทาง การจัดการ ศึกษาโครงสร้าง การบริหารจัดการ คุณภาพและมาตรฐาน

การศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ขบประมาณ ทางการศึกษา และสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในมาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์การชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นส่งเสริม ความเข้มแข็ง ของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ ต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชนมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษาซึ่งหลักการสำคัญดังกล่าวตรงกับแนวคิดหลัก ในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ, 2542)

การบริหารการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ถือเป็นแนวทางของการบริหารจัดการการเรียนรู้หนึ่งที่มุ่งหวังให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาเด็กไทยให้มีศักยภาพและคุณลักษณะที่จะดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ถือเป็นความสำคัญยิ่งแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับตลอดจนทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องร่วมมือกัน ด้วยวิธีการหรือกระบวนการดำเนินงานที่หลากหลาย โดยสถานศึกษามีแนวทางการบริหารจัดการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้บรรลุเป้าหมาย เช่น กำหนดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ นิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสมาชิกสมาคม/ชมรมครูอาเซียนทั้งในระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางด้านภาษาอังกฤษ ส่งผลโดยตรงต่อผลการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เมื่อพิจารณาทักษะภาษาอังกฤษ จากการจัดอันดับ English Proficiency Index (EPI) ที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ประเทศไทยถูกจัดอยู่ใน “ระดับต่ำมาก” และอยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าอินโดนีเซีย จีน และเวียดนาม นอกจากนี้จากการเก็บข้อมูลคะแนนทักษะภาษาอังกฤษจากการสอบ TOEFL Internet-Based Test (TOEFL iBT) ในกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า ประเทศที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงมากคือ สิงคโปร์ ได้ คะแนน 98/120 ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย 89/120 เท่ากัน ส่วนไทยได้ 76/120 โดยยังเป็นรองอินโดนีเซีย พม่า และเวียดนาม ส่วนการสอบ Paper-Based Test (TOEFL PBT) ไทยได้คะแนนเฉลี่ย 485 คะแนน เป็นรองจีน พม่า และเวียดนามเช่นกัน นอกจากนี้ IMD World Competitive Yearbook 2013 ได้รายงานการจัดอันดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากคะแนน TOEFL พบว่า ในกลุ่มชาติอาเซียน สิงคโปร์มีระดับทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษสูงสุด ตามด้วยมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย โดยประเทศไทยอยู่อันดับรั้งท้ายที่ 56 จาก 60 ประเทศที่เข้าร่วมในการจัดอันดับครั้งนี้

โดยไทยมีอันดับเหนือกว่าเพียงกาดาร์ ญีปุ่น และสหรัฐอเมริกา สำหรับเอมิเรตส์ ข้อมูลเชิงประจักษ์เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าคนไทยยังมีปัญหาด้านทักษะภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องด้วยความก้าวหน้าของการสื่อสารและการติดต่อประสานงานร่วมกันมากขึ้น ทำให้ทักษะการใช้ภาษามีส่วนสำคัญมากขึ้นด้วย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้นหากเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ จะถือว่าได้เปรียบอย่างมาก เพราะปัจจุบันมีผู้ลงทุนบริษัทจากต่างประเทศหรือการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น องค์กรภาครัฐและเอกชนที่มีพนักงานที่มีทักษะและความสามารถด้านภาษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) พบว่า ในปีการศึกษา 2555 และ 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ย 39.15 และคะแนน 35.81 คะแนน ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ระดับโรงเรียน ในปีการศึกษา 2555 และ 2556 มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 58.57 และคะแนน 30.28 คะแนน ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555-2556) ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะด้านภาษาอังกฤษ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

จากผลการจัดอันดับของหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) จะเห็นได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ควรพัฒนากระบวนการศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับสภาพการแข่งขันในปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า สิ่งสำคัญที่สุดของการพัฒนากระบวนการศึกษา คือ ต้องพัฒนาครู เพราะครูต้องรับหน้าที่พัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่พร้อมทั้งสติ และปัญญาที่จะต้องปรับตัวให้พร้อมทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม (ดิเรก พรสีมา, 2541) แต่จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พบว่า ปัญหาของครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ คือ ด้านงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการพัฒนาบุคลากร เช่น การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เป็นต้น ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ เช่น สื่อการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น และด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัย จึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยมุ่งเน้นการศึกษา

ในองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ทั้งยังป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้นและเกิดประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ

เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2555) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ให้ครอบคลุมขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 153 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 92 แห่ง ขนาดกลางจำนวน 58 แห่ง ขนาดใหญ่จำนวน 1 แห่ง และขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 2 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา แต่ละ 1 คน จำนวน 153 คนและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือครูผู้สอนภาษาอังกฤษแต่ละ 1 คน จำนวน 153 คน รวมทั้งสิ้น 306 คน

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) แล้วนำผลที่ได้ไปพิจารณาคัดเลือกประเด็นสำคัญเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนา ระยะที่สองเป็นการนำเสนอแนวการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะแรกนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ภูมิภาค การศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ ตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบันและขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการบริหาร

งบประมาณ 2) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์
3) ด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้และ
4) ด้านการนิเทศการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวทางของลิเคิร์ต
(Likert Five's Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2544)

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพ
การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด
(Open-ended Questions)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่สอง เป็นแบบ
บันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการบริหาร
จัดการ เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะแรกนี้ ผู้วิจัย
ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล
จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นถึง
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชัยภูมิ เขต 1 เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ออกหนังสือ ขอความอนุเคราะห์
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษา
และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัย
จึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม
จำนวน 306 ฉบับ และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง
และทางกล่อง-รับส่งหนังสือราชการของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 306 ชุด คิดเป็น
100 เปอร์เซ็นต์

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
ในระยะที่สองนี้ ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์
เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จากคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่นถึงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน

เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการจัดการสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุม
เพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครู
ผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยการ
สนทนากลุ่มครั้งนี้มีผู้ดำเนินรายการจัดการสนทนากลุ่ม
ได้แก่ ผู้ดำเนินรายการสนทนากลุ่ม จำนวน 1 คน คือ
อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้จัดบันทึกการสนทนา จำนวน 1 คน
คือ ผู้วิจัยและผู้บริการทั่วไป จำนวน 1 คน คือ ผู้ช่วยวิจัย
ขณะที่ทำการสนทนากลุ่มผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ
บันทึกเสียง จัดบันทึกและถ่ายภาพนิ่ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
สำเร็จรูป ซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตรวจ
แบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ
(Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ
คำบรรยาย

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการพัฒนาครู
ผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยใช้
ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำ
บรรยาย

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
สภาพการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
และตารางประกอบคำบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus
Group Discussion) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) และนำเสนอโดยเขียนเป็นความเรียง

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามและการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 สภาพการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 พบว่า สภาพการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้และด้านการนิเทศภายในตามลำดับ ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนวางแผนและจัดเตรียมงบประมาณจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนครูผู้สอนภาษาอังกฤษ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่ พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองผ่านระบบ UTO Online ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมครูต่างชาติที่ยังไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย 3) ด้านการบริหารทรัพยากรการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่ พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถสืบค้นข้อมูลและสาระความรู้ได้อย่างรวดเร็ว สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการนิเทศและกำกับติดตามเพื่อให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลายโดยเฉพาะสื่อ ICT สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษโดยครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และเมื่อพิจารณาถึงข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่สำคัญคือโรงเรียนขาดครูภาษาอังกฤษ ขาดครูชาวต่างชาติและขาดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.2 แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 พบว่า 1) ด้านการวิจัยด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า โรงเรียนควรมีการระดมทรัพยากรทางการเงินในการจ้างครูต่างชาติเพื่อจัดการเรียนการสอนแบบหมุนเวียนในกลุ่มพื้นที่การศึกษา ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและจัดหางบประมาณเพิ่มเติมจากสถาบันทางการเงิน 2) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ พบว่า โรงเรียนควรมีการส่งเสริมครูชาวต่างชาติเข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อขอรับใบประกอบวิชาชีพครูและควรเน้นส่งเสริมครูที่ไม่จบเอกภาษาอังกฤษโดยตรงให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง 3) ด้านการบริหารทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนควรมีการสร้างเครือข่าย จัดหางบประมาณหรือระดมทรัพยากรในการซ่อมบำรุงหรือซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยี พัฒนาห้องเรียนภาษาอังกฤษเสมือนโรงภาพยนตร์เล็กๆ จัดการเรียนการสอนให้ใกล้เคียงกับประสบการณ์จริงและจัดมุมภาษาอังกฤษเพิ่มเติม และ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร มีทีมงานที่มีประสบการณ์และมีเทคนิคใหม่ๆ แนะนำเอกสารหรือหนังสือเรียนดีๆ หรือสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยให้กับผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนและความก้าวหน้าทางวิชาการของครู

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์และด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนวางแผนในการส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรเข้าร่วมการอบรมและประชุมสัมมนาภาษาอังกฤษ เมื่อวิเคราะห์ถึงผลการวิจัยดังกล่าวนี้ อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายรัฐบาลและหน่วยงานหลักทางการศึกษา ที่ส่งเสริมให้โรงเรียนสนับสนุนให้ผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมการอบรมและประชุมสัมมนาภาษาอังกฤษ การประชุมทางวิชาการ มีการดำเนินการอบรม พัฒนาด้วยรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานของครู จัดอบรมวิทยากรแกนนำ กลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่ จัดให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจัดหาอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอบรมตามความเหมาะสม เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ สถานที่อบรมส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการประชุมสัมมนา อบรม ศึกษา ดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับ นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2551) ที่กล่าวว่า กิจกรรมทั้งหมดที่จะช่วยส่งเสริม (Enhance) การเจริญเติบโตของอาชีพครูอย่างมืออาชีพ (Professional Career Growth) โดยกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่อาจรวมถึงการ พัฒนาตนเอง การศึกษาต่อการฝึกอบรม เป็นต้นและสอดคล้องกับชาญณรงค์ โดเอท อินอิ (2553) กล่าวว่า ควรมีแผนการฝึกอบรมครูที่เข้าสู่สถานศึกษาแล้วอย่างเป็นระบบโดยมีโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ให้กับครูอยู่เสมอ ปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นต้องมีแผนการฝึกอบรมครูที่เข้าสู่สถานศึกษาแล้วอย่างเป็นระบบ โดยมีโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ให้กับครู เพราะการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

ขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจำเป็นต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา เมื่อพิจารณารายละเอียดของรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษโดยครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เมื่อวิเคราะห์ถึงผลการวิจัยดังกล่าวนี้ อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก และขาดแคลนครูภาษาอังกฤษทุกปี จึงทำให้เกิดปัญหาการนิเทศครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Glanz, Shulman & Sullivan (2007) ได้ทำการวิจัยและได้ข้อค้นพบ ที่ใกล้เคียงกันว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบางคนไม่มีเวลาที่จะทำหน้าที่นิเทศอย่างสม่ำเสมอและอย่างมีความหมาย การนิเทศในสถานศึกษาดำเนินการแค่เป็นพิธีการเท่านั้นและมีลักษณะเป็นการประเมินมากกว่าการช่วยพัฒนา เนื่องจากระบบการศึกษาที่มีอำนาจมาจากส่วนกลางมุ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยเปลี่ยนจากการนิเทศการเรียนการสอนมาเป็นกำกับติดตาม ดังนั้นผู้บริหารจึงมุ่งการบริหารโดยกำกับติดตามการทำงานของครูเพื่อมุ่งหวังให้เกิดผลสำเร็จของการดำเนินงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมพ์พิศา พลอยแหวน (2554) ที่ศึกษาปัญหาของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี พบว่าแนวทางการแก้ปัญหาของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ในหัวข้อการจัดประชุม ชี้แจง หรืออบรมเพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้คะแนนน้อยที่สุดใน 3 อันดับแรก

และเมื่อพิจารณาถึงข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด พบว่า โรงเรียนมีปัญหาการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่สำคัญคือโรงเรียนขาดแคลนครูภาษาอังกฤษ ขาดแคลนครูชาวต่างชาติและขาดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

จากประเด็นข้อค้นพบดังกล่าว อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 (2557) มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ทำให้ขาดแคลนครูภาษาอังกฤษและครูต่างชาติ ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ และห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงทำให้การพัฒนาเด็กเรียนไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

เพื่อให้การจัดการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ด้าน เกิดประโยชน์ในเชิงการนำไปใช้ในการอภิปรายเชิงทฤษฎี อย่างกว้างขวางจึงขอนำกรอบแนวคิดการวิจัยทั้ง 4 ด้านสู่การอภิปรายดังนี้

1) ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนวางแผนและจัดเตรียมงบประมาณจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนครูผู้สอนภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวว่า ต้องการให้มีการสนับสนุนการทำงานของครูในด้านปัจจัยต่างๆ หลายประการ ทั้งในด้านขวัญกำลังใจ ทรัพยากรทางการศึกษาและสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2557) กล่าวว่า ต้องการให้มีการส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและนักเรียน ทั้งการส่งเสริมให้มีการผลิต การสรรหา e-content, Learning Applications รวมถึงแบบฝึกและแบบทดสอบที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพสำหรับการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ช่องทางการเรียนรู้ผ่านโลกดิจิทัล ยกตัวอย่างเช่น การเรียนรู้การฟัง การออกเสียงที่ถูกต้องตาม Phonics จากสื่อดิจิทัล

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือโรงเรียนระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งนี้เพราะโรงเรียนและชุมชนขาดการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานและโครงการต่างๆ ในแผนปฏิบัติการประจำปี จึงทำให้ไม่มีงบประมาณดังกล่าวมาสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งตรงกับผลการสนทนากลุ่มที่ระบุว่าโรงเรียนต้องระดมทรัพยากรทางการเงินจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2542) กล่าวว่า ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษา

2) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองผ่านระบบ UTQ Online ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพราะเขตพื้นที่การศึกษาได้รับนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการให้สถานศึกษาทุกแห่งอบรมตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ ด้วยระบบ e-Training สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2555) กล่าวว่า ควรส่งเสริมการจัดอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ ครู คณาจารย์บุคลากรทางการศึกษา โดยจะร่วมมือกับสถาบันทางภาษาและหน่วยงานต่างๆ ในการจัดหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษสำหรับครู อาจารย์ การประชุมทางวิชาการ เป็นต้น สอดคล้องกับชาญณรงค์ ไตเอท อินอิวิ (2553) กล่าวว่า ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาครูแบบใหม่ที่จะสามารถแก้ไขปัญหาคุณภาพของครูไทยได้ ไว้ว่า ควรมีแผนการฝึกอบรมครูที่เข้าสู่สถานศึกษาแล้วอย่างเป็นระบบ โดยมีโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ให้กับครูอยู่เสมอ โดยมีโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ใหม่ๆ ให้กับครู เพราะการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจำเป็นต้องมี

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549) กล่าวว่าสังคมโปรเน้นการฝึกอบรมมากกว่าการเรียนการสอนวิชาชีพครู

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมครูต่างชาติที่ยังไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย ทั้งนี้เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวขาดแคลนงบประมาณในการจ้างครูชาวต่างชาติ จึงควรมีการส่งเสริมครูต่างชาติที่ยังไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย ซึ่งตรงกับผลการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า การไม่ส่งเสริมครูต่างชาติเข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อขอใบประกอบวิชาชีพครู จะส่งผลกระทบต่อขาดแคลนครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของภาษา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น การจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนของเราด้วยคุณภาพทางด้านภาษาอังกฤษ

3) ด้านการบริหารสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดให้มีระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถสืบค้นข้อมูลและสาระความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะเราสามารถสืบค้นข้อมูลต่างๆ จากอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

นอกจากนี้ยังเป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2557) กล่าวว่า โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูทั้งการส่งเสริมให้มีการผลิต การสรรหา e-content, Learning applications รวมถึงแบบฝึกและแบบทดสอบที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพสำหรับการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้ช่องทางการเรียนรู้ผ่านโลกดิจิทัล ยกตัวอย่างเช่น การเรียนรู้การฟัง การออกเสียงที่ถูกต้องตาม Phonics จากสื่อดิจิทัล เป็นต้น สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่

การศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้และการบริหารวิชาการ ส่งเสริมให้ครูจัดทำ ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยี พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนประสานความร่วมมือในการผลิตจัดทำ พัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษา บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นและการประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นต้นไปและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในอนาคตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 (2557) ที่ระบุว่า โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้เกิดความสะดวกและทันต่อการใช้งานเร่งด่วน และสร้างผลงานด้านการจัดการเรียนการสอนให้เกิดกับตนเองและผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทันสมัยแบบใหม่ๆ มาใช้

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีการจัดระบบในด้านการประสานงาน เครือข่ายน้อย จึงขาดการแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งตรงกับผลการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า ควรมีนโยบายชัดเจนในการพัฒนาห้องเรียนภาษาอังกฤษให้เสมือนโรงภาพยนตร์ขนาดเล็กในกลุ่มเครือข่ายพื้นที่การศึกษา และจัดการเรียนการสอนให้ใกล้เคียงกับประสบการณ์จริง

4) ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการนิเทศและกำกับติดตามเพื่อให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลายโดยเฉพาะสื่อ ICT ทั้งนี้เพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ครูต้องใช้สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการบริหารวิชาการส่งเสริมให้ครูผลิต จัดทำ พัฒนาสื่อ และ

นวัตกรรมการเรียนการสอน การจัดหาสื่อ เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนางานด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนา และใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น และการประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เป็นต้นไป

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษโดยครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะ ครูส่วนใหญ่ไม่จบเอกภาษาอังกฤษโดยตรงและไม่ค่อยมีองค์ความรู้ทางด้านนี้ จึงทำให้ครูขาดความมั่นใจในการนิเทศ ดังนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูที่ไม่จบเอกภาษาอังกฤษโดยตรงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ Glanz, Shulman & Sullivan (2007) ได้ทำการวิจัยและได้ข้อค้นพบที่ใกล้เคียงกันว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบางคนไม่มีเวลาที่จะทำหน้าที่นิเทศอย่างสม่ำเสมอและอย่างมีความหมาย การนิเทศในสถานศึกษาดำเนินการแค่เป็นพิธีการเท่านั้นและมีลักษณะเป็นการประเมินมากกว่าการช่วยพัฒนา เนื่องจากระบบการศึกษาที่มีอำนาจมาจากส่วนกลางมุ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเปลี่ยนจากการนิเทศการเรียนการสอนมาเป็นกำกับติดตาม ดังนั้น ผู้บริหารจึงมุ่งการบริหารโดยกำกับติดตามการทำงานของครูเพื่อมุ่งหวังให้เกิดผลสำเร็จของการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย สภาพการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเร่งส่งเสริมการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในโรงเรียน ผ่านขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายใน

เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจัดให้มีการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษ โดยครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 ควรกำหนดนโยบายการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสังกัด โดยมุ่งเน้นไปที่องค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในการทำให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ครุมีอาชีพ ด้านการบริหารทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ เช่น สื่อ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นต้น และด้านนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยสภาพการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ และนำข้อค้นพบที่ได้ มาพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการให้ตรงกับบริบทของสถานศึกษาในสังกัด

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือสังกัดอื่นๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) โดยอาจศึกษาเป็นรูปแบบของกรณีศึกษา หรือการสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Study) เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2542). **ประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กระทรวง ศึกษาธิการ. (2557). **นโยบายการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์ .
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ชาญณรงค์ ไตเอท อินอิ. (2553). **รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ดิเรก พรสีมา. (2541). **รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2541 ประเด็นการพัฒนาวิชาชีพครู**. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- นฤมล อินทร์ประสิทธิ์. (2551). **การศึกษาบทเรียน (Lesson Study): นวัตกรรมเพื่อพัฒนาครูและนักเรียน Lesson Study: An innovation for Teacher and Student Development**. วารสารหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 1(12-19).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2544). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2555, จาก <https://www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/National Education.pdf>
- พิมพ์พิศา พลอยแหวน. (2554). **การศึกษาปัญหาของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระดับและการศึกษาตาม อัยาศัยจังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2557). **คู่มือการจัดทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - 6) และช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) ปีการศึกษา 2557**. [ม.ป.ท.]: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). **สภากรรมการการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: บริษัท פרקหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- Glanz, J., Shulman, V. & Sullivan, S. (2007). **Impact of Instructional Supervision on Student Achievement: Can We Make the Connection**. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA) Retrieved April 2, 2011 from <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/...>
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.**